

[Kjølgaard]

såmænd være lykkelige, hvis vi i det hele taget kan få vores behov dækket på længere sigt. Problemet var ikke nær så stort, heller ikke forureningsmæssigt, hvis vi allerede havde haft kernekraft, men den debat fandt sted i går, så den skal jeg ikke gentage.

Jeg har lyst til i forbindelse med kul og i forbindelse med den sydlige del af Afrika at spørge udenrigsministeren: har man gjort sig nogen overvejelser i forbindelse med de store kulforekomster, der f. eks. findes i Tanzania, et af de lande, Danmark yder mest u-landsbistand til? Det var måske en mulighed at konvertere noget af vores bistand til minedrift dér, så de kul, vi helt automatisk kommer til at mangle, kunne fremskaffes ad den vej.

Arentoft (FP):

Lad mig med det samme slå fast, at fremskridtspartiet er imod forskelsbehandling af mennesker på grund af hudfarve. Ingen kan gøre for, hvem der er deres forældre, og hvor de er født. Men hvis vi tror, at vi kan gøre noget som helst for den slags mennesker ved at ophøre med at handle med deres land, må vi tro om igen. Tværtimod, hvis vi styrker økonomien i Sydafrika, så kan vi være med til at forbedre forholdene for indbyggerne i Sydafrika.

Vi må også se på det principielle i denne sag. Det er selvfølgelig, at elværkerne, Elsam og Kraftimport sørger for at skaffe brændsel til deres elværker bedst, sikrest og billigst af hensyn til forbrugerne.

Nu sagde udenrigsministeren, at regeringen vil hjælpe elværkerne med indkøb af kul. Det vil jeg nu synes at regeringen ikke skal gøre. Det synes jeg at elværkerne gør ganske fortrinligt. Elsams indkøbschef, Sachmann, er jo næsten ved at være verdenskendt, han kan ordne kontrakter på lange åremål til virkelig gode priser. Når udenrigsministeren oven i købet oplyser, at man fra Polens side nu sætter priserne op på trods af indgåede aftaler, så skal man vel nok lige overveje det.

Spørgsmålet er, om vi egentlig skulle holde op med at handle med Polen, fordi vi er utilfredse med deres styreform. Eller skal vi holde op med at have samhandel med Sovjetunionen, fordi vi mener, at de krænker menneskerettighederne? Vi kan jo simpelt hen ikke leve på den måde. Vi er nødt til at

handle med denne verdens lande, om vi kan lide deres styre eller ikke.

Sidste år havde vi her i folketinget besøg af 4 sydafrikanske parlamentarikere. Det gik ikke helt glat at få arrangeret et møde, men det gik dog, og dér fik vi mange konkrete oplysninger vedrørende sydafrikanske forhold, som jeg tror åbnede øjnene hos nogle af dem, der var til stede, selv om parlamentarikerne ikke blev behandlet lige pænt og høfligt af alle tilstedeværende medlemmer. Der kom bl.a. sådan et spørgsmål op som klassekvotienten i skoler for sorte børn, hvor man mente, at klassekvotienten lå på 62. Dér fik vi oplyst, at den nu var nede på 42, og at man var i fuld gang med uddannelse af flere lærere og regnede med i løbet af et par år at komme ned på en normal klassekvotient.

Sådan fik vi flere ganske udmærkede oplysninger, og jeg tror, at der måske er ved at komme en større forståelse, efterhånden som flere og flere sætter sig ind i de reelle forhold. Der er da nok ting, der er kritisable i Sydafrika, men der er ting, der er kritisable mange andre steder i verden. Men at vi skulle holde op med at handle med den slags lande, er en fuldstændig utopisk situation.

Jeg behøver vist ikke sige meget mere for at understrege, at vi naturligvis går imod dette forslag.

Hanne Engberg (SF):

Det er nu tredje gang inden for 2 år, at forslaget om stop for indkøb af kul fra Den sydafrikanske Republik kommer op her i folketinget. Første gang blev det fremsat af SF i foråret 1978, og det førte til, at folketinget vedtog en henstilling til Elsam om så vidt muligt ikke at indkøbe kul fra Sydafrika. 14 dage efter tilsidesatte Elsam henstillingen og forøgede importen af kul fra Sydafrika. Andre elværker, Isefjordværket og SEAS, begyndte derefter også at indføre kul fra Sydafrika.

I foråret 1979 fremsattes forslaget igen, men det blev ikke vedtaget. I efteråret 1979 offentliggjorde Elsam sine kulplaner med hensyn til Sydafrika: importen skulle drastisk forøges de næste 5 år trods muligheder for import af kul fra Canada, Polen og Australien. I 1979 indførtes således 5 gange så mange kul fra Sydafrika som i 1978, og i 1980 og 1981 skal importen yderligere sættes op.